

# រឿង វត្តសំពៅប្រាំ

វត្តសំពៅប្រាំ បិតនៅលើខ្ពង់រាបនៃភ្នំបូកគោ ដែលសព្វថ្ងៃនេះ រាជការបានតែងតាំងជាទីក្រុងទេសចរណ៍មួយយ៉ាងសំខាន់ សម្រាប់យកខ្យល់អាកាសស្អាតស្អំនៅមាត់សមុទ្រ ។ ភ្នំនេះ បិតនៅក្នុងពួកភ្នំកំបាយ ពីដើមនៅក្នុងឃុំកោះតូច ស្រុកកំពត ខេត្តកំពត ប៉ុន្តែសព្វថ្ងៃ គេកាត់ចេញដោយឡែក ជាបុរីមួយ, ដោយមានការគ្រប់គ្រងពិសេស ដាច់ចេញពីខេត្តកំពត ។

សព្វថ្ងៃ ទីក្រុងថ្មីនេះ បានរៀបចំជាថ្មីឲ្យទាន់សម័យ, ឯផ្លូវថ្នល់ ដែលលូនក្រវែងតាមចង្កេះភ្នំ កាត់ជ្រោះភ្នំ ឡើងទៅកាន់ខ្ពង់បញ្ចតានេះ ក៏បានក្រាលថ្មចាក់ជ័រយ៉ាងស្អាតបាត រថយន្តតូចគ្រប់ធន់ បើកបរបានគ្មានលំបាកទេ លើកលែងតែរថយន្តធំៗ បើកបរពុំបានត្បិតបត់បែនពុំកើត ព្រោះផ្លូវនេះភ្លិចភ្លាក់ពេក ។ ផ្លូវឡើងនេះ មានចម្ងាយចាប់តាំងពីត្រង់បែកចេញពីផ្លូវជាតិលេខ ៣ (ផ្លូវកំពតទៅវាលវេញ) ទៅ មាន ៣២ គីឡូ ប៉ុន្តែដោយផ្លូវបត់បែន ហើយត្រូវឡើងជាដរាបផង រថយន្តបើកពុំសូវបានលឿនប៉ុន្មានទេ ។ ពីដើមខ្ពង់រាបបូកគោ ជាកន្លែងយកខ្យល់អាកាស សម្រាប់ជនជាតិអឺរ៉ុប ដែលជាអាណាព្យាបាលស្រុកយើង គឺលោកហ្វ្រង់ ស្វា-បូដ្វាំង ជាអឺរ៉ុបដឹងសុប្បិយ័រ នៅប្រទេសកម្ពុជា បានចាត់សាង ហើយសម្ពោធជាផ្លូវការ កាលពីឆ្នាំ ១៩២៥ ។ កាលពីសម័យកសាងនោះ ដោយទ្រង់យល់ថា បារាំងរៀបចំធ្វើទីសំណាក់អាស្រ័យ យកធាតុត្រជាក់សម្រាប់ពួកគេដូច្នោះ ព្រះមហាក្សត្រខ្មែរយើង ក៏ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះតម្រិះដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាភ្លាមដែរ គឺព្រះអង្គទ្រង់សាងអារាមមួយ ដោយមានកូនវិហារតូចមួយ និង ចេតិយមួយឡើងដែរ ។ សំណង់វត្តនេះ តាំងនៅលើដីខ្ពស់ជាកំពូលភ្នំ ដ៏មានផែនថ្មធំៗ នៅពាសពេញ ចម្លែកជាងគេ គឺផែនថ្មជាបន្ទះៗ មានទំហំបណ្តោយប្រមាណជាង ១០ ម៉ែត្រ និង កម្ពស់ប្រហែលជិតដប់ម៉ែត្រដែរ ។ ទ្រង់ទ្រាយផែនថ្មនេះ មានភាពសំប៉ែត ខ្ពស់ទ្រទុងនៅឃើញរូបភាពនៃថ្មទាំង ៥ ផែននេះ មានសណ្ឋានដូចសំពៅ ៥ កំពុងបើកក្តោង ហើយការកសាងវត្តនេះ ក៏ត្រូវធ្វើនៅជាប់ផែនថ្មនេះទៀត, ទើបអ្នកផងហៅទីនេះតាមសន្មតថា "វត្តសំពៅប្រាំ" ។

កាលបើបានឈ្មោះនេះហើយ អ្នកផង ក៏ប្រឌិតបានជារឿងព្រេងមួយឡើង ដែលដកស្រង់ពីរឿងមានស្រាប់មកហើយ គឺរឿងព្រះចៅនាងនាគនោះឯង មានដូចតទៅនេះ ៖ ក្នុងកាលកន្លងយូរមកហើយ២ កាលនោះមានស្តេចខ្មែរយើងមួយអង្គ ព្រះនាមព្រះចៅ ។ រឿងដើម នៃក្សត្រអង្គនេះ គឺព្រះអង្គ ជាព្រះអង្គម្ចាស់មួយព្រះអង្គ មានការតូចព្រះទ័យនឹងបិតា ដែលត្រូវឲ្យព្រះអង្គគោរពបូជាព្រះអនុជពៅ, ម៉្លោះហើយ ទ្រង់យាងចេញពីព្រះរាជវាំងជាមួយស្ម័គ្របក្សពួក ចេញឆ្ងាយពីរាជវាំងទៅដល់ឆ្នេរខ្សាច់មួយ ដ៏មានដើមឆ្នកមួយដើម ដុះនាកណ្តាលវាលខ្សាច់នោះ ។ ព្រះអង្គ បញ្ឈប់ពលឃប់នៅទីនោះ សម្រាកព្រះកាយនៅក្រោមដើមឆ្នក ។ ពេលព្រលឹមស្វាងឡើង ព្រះអង្គយាងមួយព្រះអង្គឯង លំហែព្រះកាយតាមមាត់សមុទ្រកាន់តែឆ្ងាយទៅៗ ស្រាប់តែឮសូរសំឡេងមនុស្សអ្វីអូរ ព្រះអង្គក៏យាងទៅជិត បានជួបនឹងនាងនាគ ដែលកំពុងនាំភិលៀងមកកម្សាន្តឆ្នេរសមុទ្រនេះ ។ ព្រះអង្គបានលួងលោមប្រតិព័ទ្ធ នាងនាគក៏ព្រមព្រៀង តែសុំឲ្យព្រះអង្គតោងកន្ទុយនាគ ដើម្បីជ្រែកទឹកទៅកាន់ឋាននាគ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទកុដង្កនាគ ជាព្រះវរបិតា ។ លុះព្រះអង្គ តាមព្រះ

នាងទៅដល់ឋាននាគ អស់រយៈពេលប្រាំពីរថ្ងៃ ក៏សុំលាព្រះបិតាក្មេក នាំមហេសីវិលមកឋានមនុស្សវិញ ។ កាលនោះ ព្រះបាទកុដង្កនាគ ក៏បានរៀបចំប្រដាប់ប្រដា ជាទ្រព្យមានតម្លៃចំនួនប្រាំសំពៅ ដើម្បីដង្ហែព្រះរាជបុត្រ មកគ្រប់គ្រងរាជ្យ នៅមនុស្សលោក ។ សំពៅទាំងប្រាំនេះ បើកក្ដោងសំដៅដល់មាត់សមុទ្រ ជាយំដែនប្រទេសហើយ ក៏ចូលចតតម្រៀប គ្នា ពីប្រដាប់ប្រដាចេញពីសំពៅ ហើយដឹកជញ្ជូនយកទៅ រកទីណាមួយមានដីទួលខ្ពស់ រៀបចំកសាងជាទីក្រុងឡើង ។ ឯសំពៅទាំង ៥ នោះ ក៏បញ្ឈរទុកសម្រាប់ព្រះអង្គមានដំណើរទៅណាមកណា ទ្រង់គង់ក្រសាលតាមព្រះចិន្ដា ។ ពលរេ ហ៍ទាំង ៥០០ នាក់ ក៏ដង្ហែព្រះថោង និង នាងនាគ ទៅចាប់ស្ថាបនាទីក្រុង រាជនិវេសន៍ទាំងអស់គ្នាទៅ នៅសល់តែ សំបកសំពៅ ។ លុះអស់កាលជាយូរលង់មកហើយ ឆ្នេរសមុទ្រ ក៏ចេះតែស្រុតស្រកឆ្ងាយទៅៗ, ដីក៏កាន់តែដុះខ្ពស់ឡើង ៗ, សំពៅទាំង ៥ នោះក៏ក្រៀមជាប់នឹងច្រាំង ហើយយូរៗ ទៅ ក៏រឹងទៅជាថ្មលិចបាត់តួសំពៅទៅក្នុងដី នៅសល់តែក្ដោង ទាំង ៥ ដែលគេឃើញសព្វថ្ងៃនេះ ។

នេះហើយ ជារឿងព្រេង ដែលអ្នកស្រុកប្រឌិតភ្ជាប់នឹងស្ថានភាពវត្តនៅលើភ្នំបូកគោ ។ ប៉ុន្តែបើតាមការស្រាវជ្រាវវិញ វត្ត នេះ ពុំមែនជាវត្តបុរាណណាស់ណាទេ គឺជាវត្តថ្មីមួយ ដែលព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះស៊ីសុវត្ថិ-មុនីវង្ស ព្រះចៅ ប្រទេសកម្ពុជា ទ្រង់កសាងឡើង កាលពី គ.ស. ១៩២៤ គឺនៅពេលដែលរាជការអាណាព្យាបាលបារាំង គេស្ថាបនា ទី តំបន់បូកគោ ធ្វើជាទីលំហែ សម្រាកយកខ្យល់ត្រជាក់ តាមធាតុអាកាសស្រុកអឺរ៉ុប ។ កាលនោះ រាជការបារាំង គេបាន ថ្វាយចំពោះព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិត នូវទីកន្លែងមួយ សម្រាប់ព្រះអង្គស្ថាបនាជាព្រះរាជដំណាក់មួយនៅបូកគោនោះ ដូច្នោះហើយ ព្រះអង្គក៏ផ្តួចផ្តើមព្រះទ័យ កសាងជាវត្តមួយនេះឡើង ដោយជ្រើសរើសយកទីទួល ដែលនៅជាប់នឹងផែន ថ្ម ៥ សន្លឹកធំៗ នោះ សង់ជាព្រះវិហារមួយតូច តែស្អាតស្អំ និង ចេតិយតូចមួយទៀត នៅពីមុខព្រះវិហារនេះ ហើយ សន្មតយកនាមាភិធម្មថា "វត្តសំពៅប្រាំ" គឺយកតាមលំនាំ ទីកន្លែងលើទួលនោះ ដែលមានសន្លឹកផែនថ្មធំៗ ដូចជា ក្ដោងសំពៅប្រាំផ្ទាំង បិតនៅត្រង់នោះស្រាប់ ។ សព្វថ្ងៃ បូកគោ ជាទីមនោរម្យមួយសម្រាប់ទេសចរណ៍ធ្វើដំណើរទៅ លំហែ សម្រាកកាយ នៅគ្រប់ពេលដែលឈប់សម្រាក, ម៉្លោះហើយ វត្តសំពៅប្រាំ ក៏ទៅជាមណ្ឌលវិទ្យាស្ថានមួយ ដែលគេ ស្គាល់ច្រើនដែរ ។